

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział I	
O celach kształcenia w edukacji dla bezpieczeństwa	
Krzysztof Loranty	
Bezpieczeństwo w perspektywie edukacyjnej	19
Anna Drabarek	
Kontrowersje wokół pojęcia patriotyzmu	27
Cezary Smuniewski	
Na drogach krzewienia miłości Ojczyzny. Patriotyzm jako fundament	
bezpieczeństwa narodowego	39
Rozdział II	
Tradycje i współczesność wychowania obronnego	
Zbigniew Falkowski	
Zarys problematyki edukacji obronnej młodzieży	
w latach 1946–1990	55
Leszek Kanarski, Marek Koter, Krzysztof Loranty, Ilona Urych	
Wstępna diagnoza funkcjonowania klas mundurowych –	
wyniki badań pilotażowych	71
Wacław Wójcik	
Podstawowe uregulowania formalnoprawne związane	
z powstawaniem klas mundurowych	83
Wacław Wójcik, Anna Dobrowolska	
Klasy mundurowe w systemie bezpieczeństwa RP	92
Janusz Ropski	
Kompetencje społeczne uczniów klas wojskowych w szkołach	
ponadgimnazjalnych	94

Monika Gmurek

Psychologia klas mundurowych. Od tożsamościowego niewolnictwa
ku podmiotowości i kompetencjom społecznym 107

Rozdział III

Wybrane propozycje instytucjonalizacji edukacji mundurowej

Leszek Kanarski, Marek Koter, Krzysztof Loranty, Marcin Mazurek,
Aleksandra Skrabacz, Ilona Urych

Koncepcja programowo-organizacyjna włączenia klas wojskowych
szkół ponadgimnazjalnych do procesu szkolenia rezerw osobowych
Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej 127

Marek Koter

Klasy mundurowe o profilu wojskowym a system szkolenia
rezerw osobowych Sił Zbrojnych RP. Regulacja ustawowa –
stan aktualny i propozycje zmian 141

Anna Czarnecka

Koordynacja procesu wsparcia dydaktycznego uczniów klas
o profilu policyjnym w Wielkopolsce 149

Dorota Pater, Zbigniew Bartosiak

Działania Policji w edukacji uczniów klas mundurowych 157

Łukasz Zając

Współpraca Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej
z klasami mundurowymi 171

Aleksandra Skrabacz

Działalność Wojskowego Centrum Edukacji Obywatelskiej
na rzecz klas mundurowych o profilu wojskowym 178

Rozdział IV

Dobre praktyki edukacji w klasach mundurowych

Stanisław Ujma

Klasy mundurowe w szkolnej rzeczywistości 189

Beata Przybysz

Klasa wojskowa w programie innowacji pedagogicznej 195

Dariusz Paździach

Klasa wojskowa jako innowacja pedagogiczna w praktyce edukacyjnej
szkoły ponadgimnazjalnej 200

Kamil Dąbrowski	
Program edukacji wojskowej na przykładzie liceum ogólnokształcącego	208
Joanna Klikczyńska	
Możliwości budowania i realizacji programu klasy wojskowej w technikum	211
Małgorzata Nawojczyk	
Edukacja proobronna w klasach policyjnych, sportowo-obronnych i strażackich	214
Paweł Kozak	
Program szkolenia młodzieży w klasach wojskowych na przykładzie szkoły niepublicznej	224

Skąd popularność tego typu klas? Czy to chwilowa moda, czy też względnie stały trend, który nie tylko warto podziwiać, ale dodatkowo rozwijać? Jakie wartości i idee są wdrażane młodym ludziom, którzy poświęcają swój czas, zapał i energię, a niejednokrotnie własne fundusze, aby pomóc choć najmniejszą służbę w takich formacjach umundurowanych jak wojsko, policja czy straż pożarna?

Podjęwszy próbę odpowiedzi na te i wiele innych pytań, autorzy niniejszego opracowania postawili sobie za cel przybliżyć ideę edukacji dla bezpieczeństwa, w tym wychowania obywatela, omówić zasady organizacji i prowadzenia klas mundurowych oraz przedstawić tzw. dobre praktyki w obszarze funkcjonowania wybranych klas.

Już na samym początku, rozważając popularność klas mundurowych, warto zauważyć, że młodzież, będąc w okresie adolescencji, nieustannie poszukuje swojej drogi życiowej, chce rozwijać pasje i zainteresowania, raczyć przygodą i poczuciem adrenaliny związaną z niecodziennymi wyzwaniami, a także dać ujście energii, która właściwie ukierunkowana, może i powinna przynieść pożytek indywidualny i zbiorowy. Doskonale ujął to święty Jan Paweł II, gdy na spotkaniu z młodzieżą w Gdańsku w 1987 roku skierował do niej następujące słowa: *Każdy z was, młodzi przyjaciele, znajduje też w życiu jakieś swoje*